

Nr 1201

Av herrar **Alexanderson** och **Ernulf**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 106, med förslag till lag med vissa bestämmelser i anledning av statens övertagande av lokalhållningen för de allmänna underrätterna, m. m.

(Lika lydande med motion nr 1407 i Andra kammaren)

Enligt principbeslut av riksdagen skall staten överta ansvaret för lokalhållningen vid de allmänna underrätterna från den 1 januari 1971. I proposition 106 framläggs förslag om sättet för övertagandet, innebärande att staten utan vederlag övertar tingshusbyggnadsskyldiges tillgångar. Den ekonomiska ställningen för de tingshusbyggnadsskyldige är emellertid mycket varierande på olika orter. På många håll har förvaltningen skötts med stor förtänksamhet, och värdefulla tillgångar i form av byggnader, inventarier och ibland även fondmedel samlats för att underlätta fullgörande för framtiden av den i lag stadgade skyldigheten att hålla tingshus. I några fall har fonder samlats särskilt med tanke på förestående nybyggnad. I andra fall däremot har utdebiteringen hållits nere och endast de nödvändigaste behoven tillgodosetts. Där lokaler förhyrts i annan tillhörig byggnad har även kapitalbildningen varit obetydlig. De medel som stått till förfogande utgörs av skattemedel, utdebiterade efter samma grunder som den allmänna kommunalskatten. I själva verket kan man säga att dessa medel utgör en del av de skattemedel som kommunerna haft möjlighet att ta i anspråk. Det skulle därför utgöra en orättvisa mot många kommuner och invånarna i dessa, om medel som avsatts för framtida ändamål utan ersättning indrogs till staten. Det sammanlagda värdet av dessa tillgångar är betydande och uppgår — om man räknar med byggnadernas verkliga värde — till åtminstone 200 miljoner kronor, men värdena är mycket ojämnt fördelade på de olika tingslagen. Då staten övertar lokalhållningen bör den egendom som erfordras för fullgörande härav i framtiden inlösas av staten och ersättningen fördelas på de berörda kommunerna i proportion till skatteunderlaget. I analogi härmed bör städerna, som enligt propositionen får behålla sina rådhus, befrias från skyldighet att under viss tid bidra till lokalhållningsskyldigheten. Särskilt stötande ter sig det framlagda förslaget i de fall då ett befintligt tingshus icke kommer till användning för detta ändamål i framtiden. Staten skall enligt förslaget utan ersättning tillägga sig äganderätten till dessa tingshus, som uppförts med kommunala medel, för att sedan eventuellt sälja dem till vederbörande kommun om de kan användas för kommunalt förvaltningsändamål.

På grund av det anförda föreslår vi följande ändringar i den framlagda lagtexten.

1 § föreslås få följande lydelse:

Tingshusbyggnadsskyldiges fasta egendom, penningmedel, rättigheter och andra tillgångar övertas av staten den 1 januari 1971 mot skälig ersättning, som fördelas mellan de i området ingående kommunerna i förhållande till antalet skattekronor enligt 1971 års taxering. Från ersättningen avräknas ett belopp motsvarande de tingshusbyggnadsskyldiges skulder, vilka samtidigt övertas av staten.

I 4 § första punkten ersätts »utan vederlag» av orden »mot skälig ersättning».

7 § och rubriken Kostnadsersättning samt 11 § första stycket utgår, i anledning varav 8—12 §§ omnumreras.

8 § och rubriken härtill jämkas så att den där angivna nämnden fastställer även ersättning, som avses i 1 och 4 (6) §§.

Under återopande av det anförda hemställer vi,

dels att riksdagen vid behandlingen av propositionen nr 106 måtte besluta

att staten mot ersättning inlöser tingshusbyggnadsskyldiges tillgångar,

att städerna befrias från skyldighet att bidra till lokalhållningen för underrätterna från och med år 1917;

dels att vederbörande utskott utformar härför erforderlig lagtext.

Stockholm den 28 april 1970

Erik Alexanderson (fp)

Gudmund Ernulf (fp)